

คู่มือการปฏิบัติงานและขั้นตอนการให้บริการประชาชน

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐.....	๑
เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐.....	๑
ความหมายของข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลข่าวสารของราชการ.....	๑
ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ.....	๒
สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ	๒
- สิทธิการรับรู้หรือรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	๒
- สิทธิของประชาชนตามกฎหมาย.....	๒
- สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๓
ประโยชน์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๘
หน้าที่ของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๙
แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐.....	๑๐
ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	๑๒
การขอรับบริการของประชาชน ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ..	๑๓
การให้บริการ/การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม.....	๑๔
ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม.....	๑๘
ขั้นตอนการขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม.....	๒๐
แบบคำขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	๒๒

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ ประชาชนมีสิทธิได้รู้ (Right to know) โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานของรัฐผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารของราชการ (ข้อมูลข่าวสาร) มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ให้แก่ประชาชนตามวิธีที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผย หรืออาจไม่เปิดเผย และให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ สามารถปรึกษาประโยชน์ของตน รวมถึงสามารถแสดงความคิดเห็น ใช้สิทธิทางการเมืองได้ถูกต้องกับความเป็นจริง และมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อันจะเป็นการส่งเสริมให้รัฐบาลบริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ซึ่งจะเป็นการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงเพื่อประโยชน์ของประชาชน

การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐจัดรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารเองได้ในเบื้องต้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเห็นว่า เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบกับหน่วยงานของรัฐทั้งในด้านบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ จึงให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ เฉพาะหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนกลาง คือ กระทรวง กรม หน่วยงานเทียบเท่าราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. ให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐอย่างกว้างขวาง ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เพื่อส่งเสริมให้รัฐบาลเป็นไปโดยประชาชน

๒. กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผยหรืออาจไม่เปิดเผย

๓. คุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

ความหมายของข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่มีสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้น จะทำโดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งบันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความ ครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียง ของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กร ควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

- ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป ได้แก่ มาตรา ๗, มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑
- ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ได้แก่ มาตรา ๑๔, มาตรา ๑๕, มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗
- ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ได้แก่ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕
- เอกสารประวัติศาสตร์ ได้แก่ มาตรา ๒๖

สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

- สิทธิการรับรู้หรือรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ (๑) บัญญัติว่า บุคคลและชุมชน ย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่ กฎหมายบัญญัติ
- สิทธิของประชาชนตามกฎหมาย
หลักการสำคัญของสิทธิรับรู้ (Right to Know) “รัฐรู้อะไร ประชาชนต้องรู้ในสิ่งนั้น” ภายใต้ สิทธิเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย โดยให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะเป็นกลไกการตรวจสอบจากภาคประชาชน เพื่อความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ

- สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. สิทธิได้รู้ (Right to Know)

๑.๑ สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (เรื่องต้องให้รู้)

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. นำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

๒. จัดพิมพ์เผยแพร่

๑.๒ สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (เรื่องที่น่าสนใจ)

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. จัดสถานที่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒. นำข้อมูลข่าวสารตั้งแสดงในสถานที่

๓. จัดทำดัชนีสำหรับค้นหา

๔. กำหนดหลักเกณฑ์/วิธีการเข้าตรวจดู

๑.๓ สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ (เรื่องที่อยากรู้)

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. บริการและอำนวยความสะดวก

๒. พัฒนาระบบจัดเก็บเอกสาร

๓. จำแนกประเภทข้อมูลข่าวสาร

๔. จัดหาข้อมูลให้ตามคำขอ

๕. คัดสำเนาและรับรองสำเนา

๑.๔ สิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน มาตรา ๒๕

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. เปิดเผยแก่เจ้าของข้อมูล

๒. แก้ไข/หมายเหตุตามคำร้องของเจ้าของข้อมูล

๓. จัดระบบคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๑.๕ สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. คัดสำเนาและรับรองสำเนา

๒. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

๒. สิทธิคัดค้านด้านการเปิดเผย มาตรา ๑๗

ประชาชน : ยื่นคำขอข้อมูล

ผู้มีส่วนได้เสีย : ๑. คัดค้าน

๒. ใช้สิทธิคัดค้านพร้อมแสดงเหตุผล

๓. ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. แจ้งผู้มีส่วนได้เสียคัดค้าน

๒. พิจารณาคำคัดค้าน

๓. สิทธิร้องเรียน : สิทธิร้องเรียนเจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐ (ไม่ปฏิบัติ/ฝ่าฝืน พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติล่าช้า การไม่ได้รับความสะดวก โดยไม่มีเหตุอันสมควร)
ประชาชน : ใช้สิทธิร้องเรียน
หน่วยงานของรัฐ : มีพฤติกรรมฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร (สขร.) :
มีหน้าที่พิจารณาคำร้องเรียน (ภายใน ๓๐ วัน)

๔. สิทธิอุทธรณ์ ตามมาตรา ๑๘

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูล ตามมาตรา ๑๕

คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน ตามมาตรา ๑๗

คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล ตามมาตรา ๒๕

ประชาชน : ใช้สิทธิอุทธรณ์ (ภายใน ๑๕ วัน)

หน่วยงานของรัฐ : มีหน้าที่

๑. มีคำสั่งปฏิเสธไม่เปิดเผย

๒. ไม่รับฟังคำคัดค้าน

๓. ไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ประชาชนมีโอกาสอย่างกว้างขวางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง รวมทั้งส่งเสริมให้การบริการงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใสเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้กำหนดสิทธิสำคัญ ๆ แก่ประชาชน ดังนี้

๑. สิทธิได้รู้ (มาตรา ๗)

หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรที่ดำเนินงาน

๒) สรุปอำนาจหน้าที่สำคัญและวิธีดำเนินงาน

๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดขึ้นให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารที่มีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เผยแพร่ ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐนั้นตามที่เห็นสมควร

๒. สิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๙)

สิทธิในการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นประชาชนสามารถทำได้แม้ว่าจะไม่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้น โดยกฎหมายได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจะต้องเตรียมข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามรายการที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๙ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ เช่น

๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗(๔)

๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง

๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย/โดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่ทำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารที่มีส่วนต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือ ๑๕ ก็ให้ลดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น นอกจากนี้ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามมีสิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้

๓. สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๑๑)

บุคคลสามารถขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องการได้ โดยหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบต้องจัดหา ข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่จะขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วและพร้อมจะให้ได้ มิใช่การต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนกรวบรวมขึ้นใหม่

ทั้งนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติในเรื่องการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติที่ให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐถือปฏิบัติ กรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ดังนี้

๑. กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐ พร้อมทั้งจะจัดหาให้ได้จะต้องดำเนินการให้เสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

๒. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบ ภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอทราบด้วย

อย่างไรก็ตาม หากประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารบ่อยครั้งหรือขอจำนวนมากโดยไม่มีเหตุอันสมควร หน่วยงานของรัฐก็อาจใช้เหตุนี้เป็นเหตุผลที่จะไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอได้ แม้กฎหมายจะไม่บังคับให้ต้องแสดงเหตุผลในการขอไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานของรัฐหยยบกเหตุผลว่าขอบ่อยครั้ง หรือขอจำนวนมาก โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ประชาชนก็ยังสามารถร้องเรียนมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

๔. สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑)

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์

เรียกค่าธรรมเนียมได้ตามความเห็นชอบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๕. สิทธิในการขอตรวจดูหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเอง (มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง)

๕.๑ การขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล กฎหมายจำกัดโดยรับรองหรือคุ้มครองสิทธิไว้เฉพาะ เมื่อเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเอง

กรณีที่หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งแห่งใดที่มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุคคล หนึ่งบุคคลใดไว้ เช่น ประวัติสุขภาพ ประวัติการทำงาน หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับฐานะการเงิน เป็นต้น บุคคลผู้นั้นก็มีสิทธิตามกฎหมายที่จะขอตรวจดูหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ของตนเองได้ ซึ่งกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้ให้สิทธิแก่ บุคคล ซึ่งหมายถึง ประชาชนโดยทั่วไป และครอบคลุมไปถึงคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยด้วย

๕.๒ บุคคลมีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือ ขอให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน เพื่อขอให้ดำเนินการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนที่เห็นว่า ไม่ถูกต้องตามที่เป็นอย่างจริงได้ (มาตรา ๒๕ วรรคสาม)

บุคคลสามารถยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขได้ หากตรวจดูข้อมูลข่าวสาร แล้วพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในส่วนของตนเองส่วนหนึ่งส่วนใดที่ไม่ถูกต้อง ถ้าหน่วยงานของรัฐ ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มิคำขอ ผู้ที่ยื่นคำขอมิสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (คณะกรรมการวินิจฉัยฯ) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับ แจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร

๕.๓ กรณีที่เจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ ความสามารถ หรือเป็นเจ้าของข้อมูลที่ตั้งแก่กรรมแล้ว กฎหมายกำหนดให้บุคคลตามที่กฎกระทรวงกำหนด ใช้สิทธิ ในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การขอตรวจสอบและการขอให้มีการแก้ไขแทนได้ (มาตรา ๒๕ วรรคห้า) เช่น ในกรณีที่มิผู้ถึงแก่กรรมและมิได้ทำพินัยกรรมไว้ ให้บุคคลที่กฎหมายกำหนด ตามลำดับต่อไปนี้ใช้สิทธิแทน

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย

(๒) คู่สมรส

(๓) บิดาหรือมารดา

(๔) ผู้สืบสันดาน

(๕) พี่น้องร่วมบิดา มารดา

๖. สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองมิให้มีการนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่หน่วยงานของรัฐ เก็บรวบรวมไว้ไปใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลมุ่งคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมิให้ถูกเปิดเผยหรือถูกนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม หรือเป็นผลเสียหายต่อเจ้าของข้อมูล ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นหน่วยงานของรัฐจะต้อง แจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบและจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ตามข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น ในเรื่องนี้กฎหมายจึงกำหนดเป็นสิทธิของประชาชน ดังนี้

๖.๑ สิทธิที่จะได้รับแจ้งถึงวัตถุประสงค์การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลว่าจะนำข้อมูลไปใช้ในเรื่องใด หรือกรณีใด

๖.๒ สิทธิได้รับทราบว่าการขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐนั้น เป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับต้องให้ข้อมูลหรือเป็นกรณีที่อาจให้ได้โดยความสมัครใจ

๖.๓ กรณีที่หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ไม่อยู่ในหลักข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน

๗. สิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐกรณีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ในกรณีที่ประชาชนได้ใช้สิทธิตามกฎหมายนั้นก็สามารถร้องเรียนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ ดังนี้

๗.๑ สิทธิร้องเรียนกรณีที่พบว่าหน่วยงานของรัฐไม่นำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

ประชาชนมีสิทธิที่จะร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ในกรณีที่พบว่าหน่วยงานของรัฐใดไม่มีการนำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ การกำหนดให้หน่วยงานนำข้อมูลข่าวสารไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาจะเป็นหลักประกันว่าประชาชนจะสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ได้

๗.๒ สิทธิร้องเรียนกรณีหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิในการขอเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีที่ไปใช้สิทธิขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนด แต่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐไม่มีการจัดข้อมูลข่าวสารมารวมไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก หรือไม่จัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ขอ ประชาชนมีสิทธิที่จะร้องเรียนไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

๗.๓ สิทธิร้องเรียนกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้ตามคำขอ

กรณีที่ประชาชนได้ใช้สิทธิยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารเรื่องหนึ่งเรื่องใดจากหน่วยงานของรัฐแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐนั้นเฉย ไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้า หรือเมื่อเห็นว่าจะไม่ได้รับความสะดวก โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๗.๔ สิทธิร้องเรียนกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนได้ยื่นคำขอไว้ แต่ผู้ขอไม่เชื่อว่าไม่มี

กรณีที่ประชาชนได้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐและได้รับการปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลดังกล่าว หากผู้ขอไม่เชื่อว่าที่หน่วยงานตอบแจ้งนั้นเป็นความจริงก็มีสิทธิร้องเรียนไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ใช้อำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๓๓ ตรวจสอบข้อเท็จจริงนี้ได้

๘. สิทธิในการอุทธรณ์

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ให้สิทธิแก่ประชาชนในการที่จะอุทธรณ์คำสั่งต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้สิทธิของประชาชนตามกฎหมายและให้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่าง ๆ เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์โดยสิทธิอุทธรณ์ของประชาชนมีดังนี้

๘.๑ สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประชาชนมีสิทธิส่งเรื่องอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกรณีที่ไต่ถามคำขอข้อมูลข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากหน่วยงานของรัฐแล้วหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวได้มีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนไต่ถามคำขอไว้ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะพิจารณาว่าการที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งไม่เปิดเผยนั้นเป็นดุลพินิจที่เหมาะสมถูกต้องหรือไม่ หากเห็นว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้องก็จะมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนที่ไต่ถามคำขอไว้ แต่หากพิจารณาแล้วเห็นว่ามิใช่ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสนับสนุนอย่างชัดเจน ให้สมควรที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ก็อาจมีมติเห็นชอบกับคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

๘.๒ สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่รับฟังคำคัดค้านมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

กรณีที่ประชาชนไปขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่ง และหน่วยงานแห่งนั้นเห็นว่าหากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ขออนุญาตกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้หนึ่ง จึงแจ้งให้ผู้ยื่นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน เมื่อผู้นั้น (หมายถึงบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ได้แจ้งคำคัดค้านให้กับหน่วยงานทราบแล้วภายในกำหนดเวลา แต่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวไม่รับฟังคำคัดค้าน โดยแจ้งให้บุคคลผู้นั้นทราบว่าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว กรณีเช่นนี้กฎหมายบัญญัติให้บุคคลผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์หน่วยงานของรัฐที่ไม่รับฟังคำคัดค้านได้ โดยอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของหน่วยงานของรัฐ

๘.๓ สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องของตน

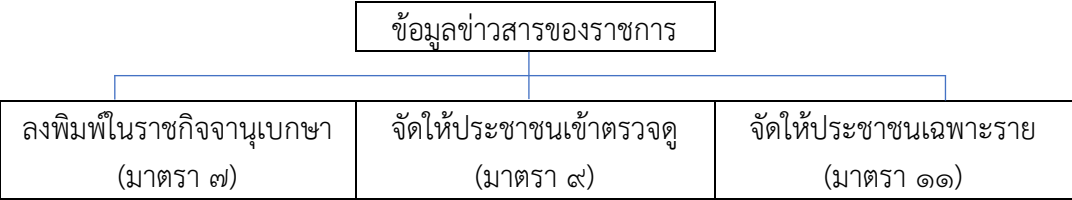
กรณีที่ตรวจพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนที่หน่วยงานของรัฐได้รวบรวมเก็บไว้มีข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องอยู่ด้วย จึงได้มีคำขอให้หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นดำเนินการแก้ไข แต่หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นไม่แก้ไขให้ตามคำขอ กรณีนี้ผู้ไต่ถามคำขอแก้ไขมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ประโยชน์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

- ด้านประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้โดยตรง สามารถแสดงความคิดเห็นของตนและสะท้อนความต้องการของตนและชุมชนจากข้อมูลที่ถูกต้อง ประชาชนสามารถตรวจสอบ
- ด้านหน่วยงานของรัฐ ทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีมีระบบ ข้อมูลที่ช่วยการทำงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บริการต่าง ๆ รวดเร็ว เป็นธรรม ถูกต้อง
- ด้านสังคมส่วนรวม เกิดค่านิยมและวิถีปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมความคิดสังคมประชาธิปไตย

หน้าที่ของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. หน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒. การลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- มาตรา ๗
- ๑. โครงสร้างและการจัดองค์กร
 - ๒. สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินการ
 - ๓. สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
 - ๔. กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบเฉพาะที่ให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชน

๓. การตั้งแสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

- มาตรา ๙
- ๑. ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน
 - ๒. นโยบายและการตีความ
 - ๓. แผนงานโครงการและงบประมาณรายจ่าย
 - ๔. คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
 - ๕. สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา
 - ๖. สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือร่วมทุนกับเอกชน
 - ๗. มติ ครม. หรือคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย
 - ๘. ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

๔. การเปิดเผยตามคำขอ

๕. หน้าที่ปกป้องสถาบัน (ห้ามเปิดเผยตามมาตรา ๑๔)

แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน

๑. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนขอหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้โดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
๒. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ

๑. ให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำแนะนำหรือความเห็นเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างเคร่งครัด และการดำเนินการเป็นกรณี ด่วนที่สุด
๒. ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการเร่งจัดส่งเอกสารหรือให้ข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์
๓. ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย
๔. หากหน่วยงานของรัฐมีปัญหาในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) การให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) และการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารของราชการ (กวด.) ภายในเวลาที่กำหนดให้แจ้งเหตุผลให้ สขร. ทราบโดยเร็ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลที่สมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

แนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด จะเห็นได้ว่า **ข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้เปิดเผย** เป็นกรณีที่ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแล้วอาจกระทบเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชบัญญัติได้กำหนดห้ามไว้โดยมิได้มีข้อยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องใช้ดุลพินิจอีก

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคแรกได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจ โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อจะใช้ดุลพินิจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) – (๗) จะต้องคำนึงถึง ๓ เรื่อง คือ

๑. จะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ หากเปิดเผยแล้วจะกระทบต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมายของหน่วยงานของตนหรือไม่อย่างไร หรือในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขออาจเกี่ยวข้องกับการสอบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ เป็นต้น ก็จะต้องพิจารณาว่าถ้าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้วจะส่งผลต่อการพิจารณาเรื่องนั้น ๆ หรือไม่
๒. จะต้องพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ หากเปิดเผยแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือสังคมโดยส่วนรวมมากหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจหรือการใช้ดุลพินิจได้เหมาะสมถูกต้องที่สุด กล่าวคือในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ เป็นข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับสังคม

โดยรวม การเปิดเผยให้สังคมโดยรวมได้รู้ก็จะช่วยให้สาธารณชนทราบว่า เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้มีการดำเนินการไปอย่างไร โปร่งใสมีประสิทธิภาพหรือไม่ แม้ว่า การเปิดเผยอาจกระทบต่อบุคคลบางคน แต่หากมีความชัดเจนว่าการเปิดเผยนั้นจำเป็นสำหรับสาธารณชน หรือคนโดยส่วนใหญ่ก็จะต้องมีดุลพินิจให้เปิดเผย

๓. จะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอเป็นสิ่งที่จำเป็นหรือกระทบต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง อย่างไรและมากน้อยเพียงใด การพิจารณาถึงเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ที่ขอข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัว เนื้อหาข้อมูลที่มีผู้ขอเปิดเผย ฯลฯ โดยต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของผู้ขอข้อมูลว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้น เกี่ยวข้องกับการรักษาสิทธิของผู้ขอข้อมูลมากน้อยเพียงใด การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขออาจกระทบ ต่อส่วนได้เสียของบุคคลที่สามจึงต้องมีการพิจารณาด้วยเช่นกันว่า บุคคลที่สามจะได้รับผลกระทบจากการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้มากน้อยเพียงใดจะสามารถป้องกันผลกระทบโดยการปิด ลบข้อมูลบางส่วนได้ หรือไม่และข้อที่หยิบยกมาพิจารณานี้เป็นเรื่องที่กฎหมายให้ความคุ้มครองหรือไม่ ซึ่งหากมีข้อมูลชัดเจน ก็จะทำให้สามารถใช้ดุลพินิจได้อย่างเหมาะสม เช่น อาจเปิดเผยโดยปิดทับชื่อ หรือสิ่งที่ทำให้รู้ตัวบุคคล ที่เกี่ยวข้องเป็นพยาน เป็นต้น

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (ทางกายภาพ)

ณ อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ ชั้น ๒ กระทรวงวัฒนธรรม

เลขที่ ๑๐ แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๐๔ – ๑๐

สายด่วนวัฒนธรรม ๑๗๖๕

E-mail : oic.culture@gmail.com

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

www.oic.go.th/INFOCENTER๘๘/๘๘๓๐/

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

<http://www.oic.go.th/INFOCENTER88/8830>

อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ ชั้น ๒

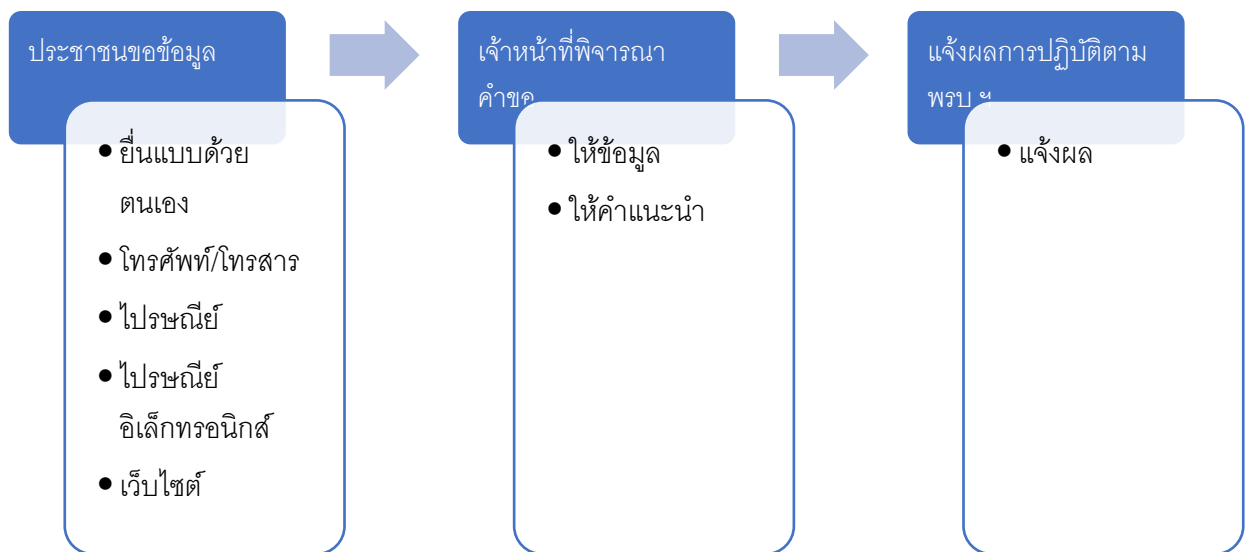
เลขที่ ๑๐ แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

การขอรับบริการของประชาชน ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

๑. ผู้ขอข้อมูลระบุข้อมูลที่ต้องการขอ โดยเขียนแบบคำขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ส่งถึงศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ดังช่องทางต่อไปนี้

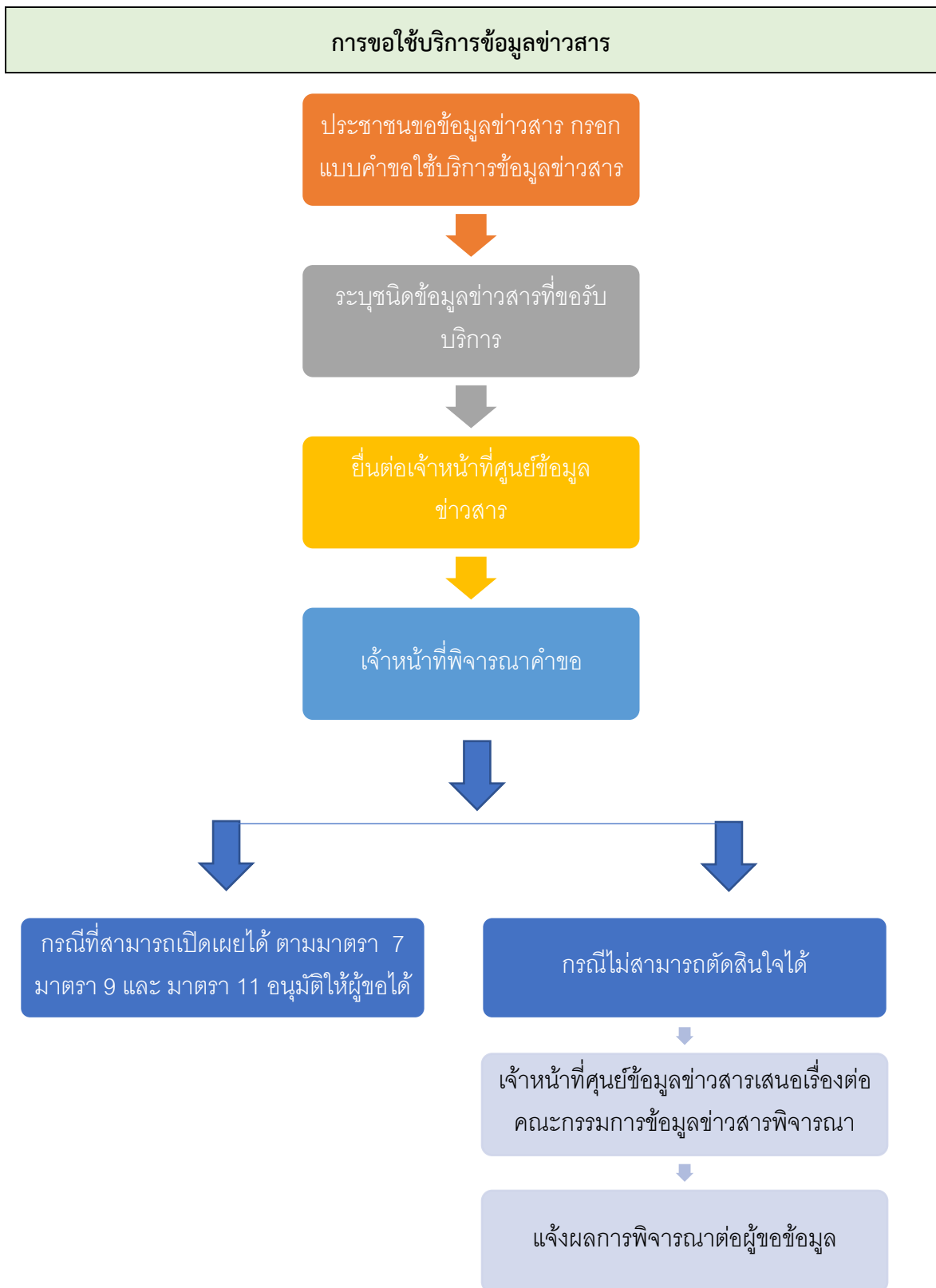
- ยื่นแบบคำขอด้วยตนเอง
- โทรศัพท์สอบถามได้ที่หมายเลข ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๐๔ – ๑๐ และโทรสารหมายเลข ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๐๓
- ไปรษณีย์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ กระทรวงวัฒนธรรม เลขที่ ๑๐ แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
- ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ oic.culture@gmail.com
- ทางเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม www.oic.go.th/infocenter๘๘/๘๘๓๐

๒. เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ พิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสาร และกรอกรายละเอียดตามแบบการขอใช้ข้อมูลข่าวสาร (ส่วนของเจ้าหน้าที่) และดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้ขอข้อมูล หากเป็นการขอค้นคว้าข้อมูล เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ จะแนะนำให้ผู้ขอข้อมูลไปค้นหาเอกสารหรือช่วยเหลือในการค้นหาเอกสาร

๓. เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ แจ้งผลการปฏิบัติตามการขอข้อมูลข่าวสารฯ

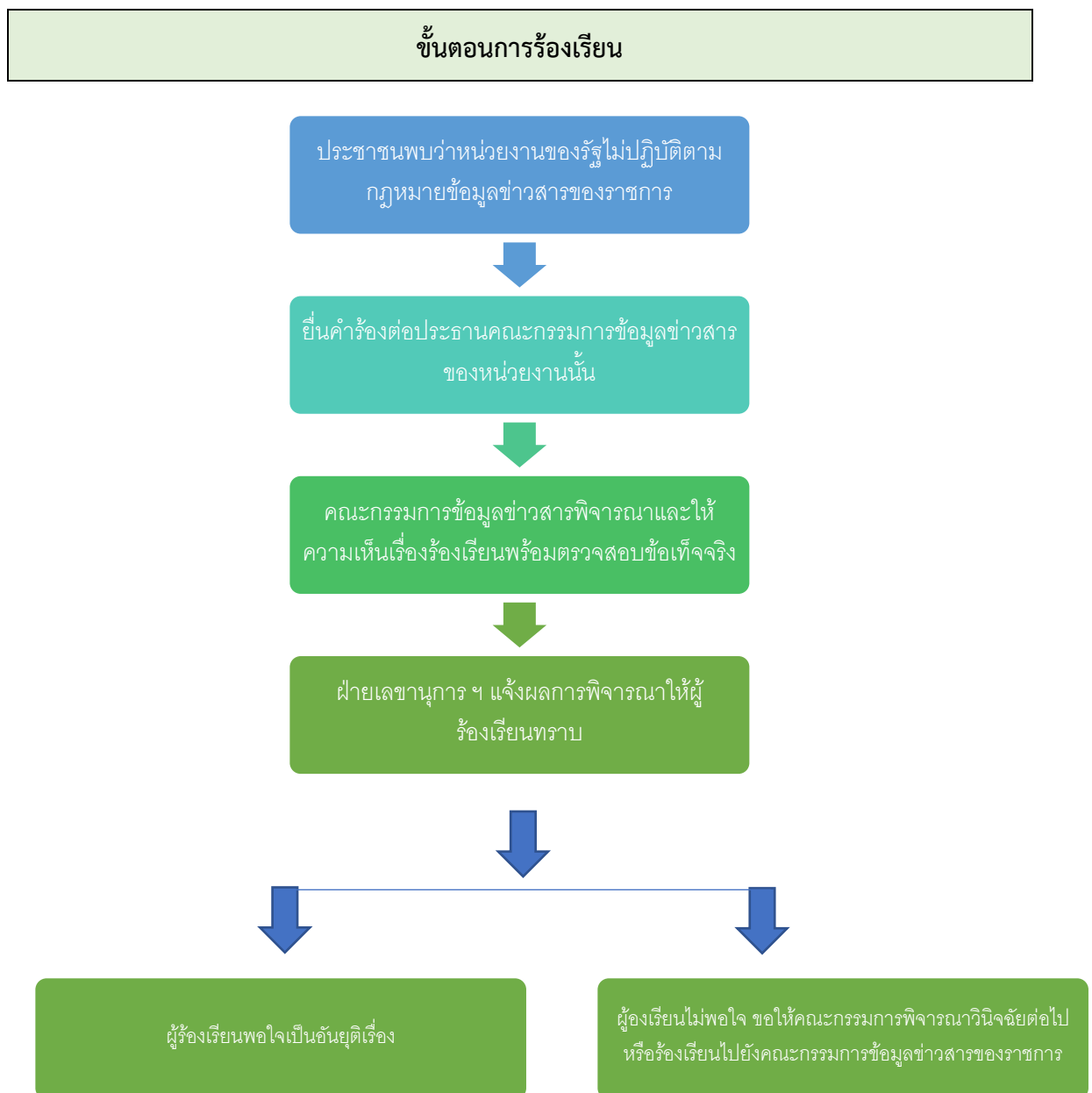
การให้บริการ/การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

เมื่อประชาชนเข้ามาขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร การให้บริการอาจแยกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนขออยู่ในความครอบครองของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หรือมีความพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องให้ข้อมูลแก่ประชาชนผู้ขอรับบริการภายในเวลาอันรวดเร็ว หรือภายในวันที่มีคำขอดังกล่าว

๒. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนขอไม่ได้อยู่ในความครอบครองของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะประสานกับหน่วยงานภายในซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองเพื่อให้ส่งมายังศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และศูนย์จะดำเนินการจัดส่งข้อมูลข่าวสารข้างต้นให้แก่ประชาชนผู้ขอโดยอาจมีค่าบริการในการดำเนินการบางกรณี

ขั้นตอนการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)

ประชาชนพบว่ามีกรณีที่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสาร

ยื่นคำอุทธรณ์ต่อ กขร.

กขร. พิจารณาส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัย
เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
พิจารณาวินิจฉัยโดยรับฟังข้อเท็จจริงคู่กรณีทั้ง ๒ ฝ่าย

มีคำวินิจฉัยเปิดเผยหรือไม่เปิดเผย กฎหมายถือเป็น
ที่สุด

กขร. มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามคำ
วินิจฉัย และสอดส่อง ติดตามผลการปฏิบัติ

การให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

การให้บริการข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ประชาชนขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร

ศูนย์บริการข้อมูลสืบค้นข้อมูล

กรณีข้อมูลอยู่ในความครอบครอง
ของข้อมูลข่าวสารฯ

- ผู้ขอรับบริการกรอกแบบฟอร์มขอข้อมูล
- เจ้าหน้าที่จัดเตรียมข้อมูล
- คัดค่าบริการข้อมูลข่าวสาร

ให้ข้อมูลแก่ผู้มาขอรับบริการได้ทันที

ศูนย์บริการข้อมูลสืบค้นข้อมูล

กรณีข้อมูลไม่อยู่ในความครอบครอง
ของข้อมูลข่าวสารฯ

- ศูนย์บริการข้อมูลประสานสำนัก/กอง/ฝ่าย
- ผู้ขอรับบริการกรอกแบบฟอร์มขอรับบริการข้อมูล
สำนัก/กอง/ฝ่าย จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์บริการข้อมูล

ศูนย์บริการข้อมูลประสานผู้ขอรับบริการข้อมูล
เรื่องค่าบริการ (ถ้ามี) และจัดส่งข้อมูลให้ผู้ขอรับบริการในภายหลัง

ศูนย์บริการข้อมูลสืบค้นข้อมูล

กรณีข้อมูลที่ สำนัก/กอง/ฝ่าย

- ศูนย์บริการข้อมูลประสานสำนัก/กอง/ฝ่าย
- ผู้ขอรับบริการกรอกแบบฟอร์มขอรับบริการ

สำนัก/กอง/ฝ่าย จัดทำข้อมูลตามคำขอส่งให้ศูนย์บริการข้อมูล

ศูนย์บริการข้อมูลประสานผู้ขอรับบริการข้อมูลเรื่อง

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
เลขที่ 10 อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ ชั้น 2
ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงห้วยขวาง
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310

E-mail : oic.culture@gmail.com
สายด่วนวัฒนธรรม 1765
หมายเลขโทรศัพท์ 02-2093504-10
หมายเลขโทรสาร 02-2093503

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

๑. แนะนำให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจากดัชนีที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้จัดทำเตรียมไว้เพื่อสืบค้นหาข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการ
๒. ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำและค้นหาข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน
๓. หากมีการจัดแยกข้อมูลข่าวสารที่มีไว้บริการประชาชนตรวจค้น จะต้องเก็บไว้ต่างหากและต้องให้คำแนะนำกับประชาชนว่าจะต้องไปติดต่อตรวจดูข้อมูลข่าวสารใด ณ ที่ใด อย่างไร ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก
๔. ในกรณีที่สงสัยว่าเป็นคนต่างด้าวมาขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ มีสิทธิขอคุปตรประจำตัวของผู้ที่สงสัยว่าจะเป็นคนต่างด้าว ถ้าเป็นคนต่างด้าวจะไม่ให้บริการก็ได้ แต่เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ จะขอให้ประชาชนแสดงบัตรประจำตัวประชาชนโดยพำเพ็ญ หรือโดยไม่มีเหตุสงสัยไม่ได้ เพราะเป็นการสร้างภาระให้กับประชาชนเกินควร
๕. การขอสำเนาเอกสารหรือขอสำเนาที่มีคำรับรอง กรณีที่เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ พิจารณาแล้วเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ จะจัดส่งเอกสารดังกล่าวในรูปแบบไฟล์ หรือ แนะนำให้ดาวน์โหลดเอกสารจากเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ (www.oic.go.th/INFOCENTER๘๘/๘๘๓๐) ทั้งนี้ หากประชาชนผู้ยื่นคำร้องต้องการให้จัดทำสำเนาเอกสารหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ จะดำเนินการโดยไม่จัดเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ กับผู้ยื่นคำร้อง

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
แผนภูมิขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

การแสดงตนด้วยการลงชื่อในสมุดทะเบียน

ขั้นตอนการขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

๑. ประชาชนที่ต้องการขอข้อมูลข่าวสาร สามารถยื่นคำร้องตามแบบฟอร์มที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมได้ ในวันและเวลาราชการ โดยระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการขอให้ชัดเจน

๒. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการตรวจสอบว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของศูนย์หรือของหน่วยงานภายในหรือไม่ หากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่อยู่ในความครอบครองก็จะดำเนินการปฏิเสธ แต่ถ้าหากอยู่ในความครอบครองก็จะพิจารณาเรื่องการเปิดเผยเป็นลำดับถัดไปโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯเป็นผู้พิจารณา หากเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ จะดำเนินการปฏิเสธพร้อมแจ้งเหตุผลแห่งการสั่งไม่อนุญาตนั้น ถ้าหากเป็นข้อมูลข่าวสารที่สามารถเปิดเผยได้ก็จะมีการออกคำสั่งอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๓. เมื่อคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำสั่งอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้ว ศูนย์ข้อมูลข่าวสารก็จะดำเนินการจัดทำสำเนาเอกสารเพื่อให้ประชาชนผู้ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมารับต่อไป

ทั้งนี้ หากเป็นข้อมูลข่าวสารที่สามารถเปิดเผยได้เลย ก็จะไม่ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารเพื่อมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่อย่างใด

ขั้นตอนการขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

แบบคำขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำหรับเจ้าหน้าที่
รับที่.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.
เวลาเริ่ม..... เวลาเสร็จ.....

แบบคำขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

เขียนที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว

อายุ ปี อาชีพ

โทรศัพท์ E-mail

ขอรับบริการข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

☐ มาตรา ๗	☐ ขอตรวจดู
☐ มาตรา ๘	☐ ขอค้นคว้า
☐ มาตรา ๑๑	☐ ขอสำเนา (เสียค่าใช้จ่าย)
	☐ ขอสำเนาที่มีผู้รับรอง (เสียค่าใช้จ่าย)
	☐ อื่นๆ

เรื่อง

เพื่อประกอบการใช้ประโยชน์.....

ข้าพเจ้าได้ชำระค่าธรรมเนียม จำนวน หน้า หน้าละ บาท เป็นจำนวนเงิน บาท

รวมเงินทั้งสิ้น บาท

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ยื่นคำร้อง

ส่วนเจ้าหน้าที่	ความเห็นผู้มีอำนาจอนุญาต
.....	
.....	
.....	
☐ ยกเว้นค่าธรรมเนียม	ลงชื่อ
☐ ค่าธรรมเนียม ทั้งสิ้น บาท	(.....)
	ตำแหน่ง.....
	ผู้อนุมัติ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ชั้น ๒ อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ กระทรวงวัฒนธรรม

เลขที่ ๑๐ แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ oic.culture@gmail.com

www.oic.go.th/infocenter๘๘/๘๘๓๐